

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LVI. — Izdan in razposlan 9. dne julija 1912.

Vsebina: (Št. 132—135.) 132. Razglas o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Pirana v Portorose. — 133. Razglas, da se podružnica v Tezzu glavnega carinskega urada Grigno pooblašča uradno obravnavati pivo ob izstopu, — 134. Ukaz o obratovanju obrti tistih, ki nane javnih krajih ponujajo osebne službe (kakor sli [poti], nosači, spremljevalci ali kaj enakega). — 135. Razglas glede dogovora o živinskih kužnih boleznih z dne 25. januarja 1905. l. med Avstrijsko-Ogrskim in Nemško državo, ki je bil objavljen pod št. 25 v X. kosu državnega zakonika iz leta 1906. l.

132.

Razglas ministrstva za železnice z dne 30. junija 1912. l.

o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Pirana v Portorose.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določitih zakona o železnicah nižjega reda z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) v porazumu z udeleženi c. kr. ministri in s c. in kr. vojnim ministrom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, delniški družbi združene plinarne v Augsburgu — reprezentanca za Avstrijo v Bolcanu podelilo dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Pirana v Portorose.

§ 1.

Za dopuščeno železnico uživa koncesijonarka finančne ugodnosti, navedbene v členih VI do XII zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149).

Doba v členu X. gorenjega zakona omenjenih oprostil se ustanavlja na 15 let.

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna dokončati gradnjo skraja oznamene železnice najdalje v enem letu, računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter po njej vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, mora koncesijonarka na zahtevanje državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določitih dotedanjih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se podeli koncesijonarki tudi gledé tistih dovlačnic, ki se morda napravijo in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§ 4.

Kolikor bi se za napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, mora koncesijonarka dobiti privoljenje tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privólilo v rabo ceste.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po tehniških dopustilnih pogojih, ki jih je postavilo ministrstvo za železnice, ter po semkaj merelih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) uporabljajo na male železnice, potem po zakonih in ukazih, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še po tem, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§ 6.

Znesek napravne glavnice potrebuje odobrenja državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za odkup obstoječe proge z elektro-avtomobili, za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštévši nabavo vozil in dotacijo glavnične reserve, in se izkažejo pravilno, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih uredb in se stroški pravilno izkažejo

Vso napravno glavnico je v času, dokler bode trajalo dopustilo, odplačati po razdolžnem načrtu, ki ga odobri državna uprava.

§ 7.

Koncesijonarka je dolžna, po železnici dajati vožnjo zastoj podčastnikom in ordonancam, ki so vsakčas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 8.

Državni uradniki, námeščenci in služabniki, ki po naročilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo z uradnimi izkaznicami, ki jih v njih poverilo izdaje ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s popotno prtljago vred brezplačno.

§ 9.

Koncesijonarka je dolžna, pošto ter uslužbenca poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem načrtu navedenimi vlaki.

Za to opravilo ter za druge opravila v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplačilo, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po uslužbencih železniškega zavoda.

§ 10.

Koncesijonarka je dolžna, poskrbeti za oskrbo svojih za obratne namene porabljenih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njih svojcev in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka zglasiti stalne uslužbenca z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kot vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajni služabniki, ob primerni

uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic.

§ 11.

Koncesijonarka je dolžna na zahtevanje ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na čas od današnjega dne naprej do 31. dne decembra 1910. l. in mine po preteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v § 2 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, če bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 13.

V § 8 zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ustanovljena državna pripadna pravica ne velja glede dopuščene železnice.

§ 14.

Koncesijonarka nima pravice, razen ako bi to izrečno dovolila državna uprava, obrat dopuščene železnice prepustiti tretjim osebam.

§ 15.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna uredba po vseh delih namenu primerno in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§ 16.

Državni upravi se pridržuje pravica, da se sme, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilu, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter

po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Forster s. r.

133.

Razglas finančnega ministrstva z dne 2. julija 1912. l.,

da se podružnica v Tezzu glavnega carinskega urada Grigno pooblašča uradno obravnavati pivo ob izstopu.

S pravicami pomožnega carinskega urada I. razreda opremljena podružnica Tezze glavnega carinskega urada Grigno se pooblašča uradno obravnavati pivo ob izstopu proti povračilu davka.

Zaleski s. r.

134.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari z dne 3. julija 1912. l.

o obratovanju obrti tistih, ki na ne javnih krajih ponujajo osebne službe (kakor sli [poti], nosači, spremljevalci ali kaj enakega).

Na podstavi § 24, odstavek 2, obrtnega reda se dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 14. septembra 1911. l. (drž. zak. št. 187) ukazuje takole:

§ 1.

Da se sme začeti v § 1 ministrstvenega ukaza z dne 14. septembra 1911. l. (drž. zak. št. 187) oznamljena obrt, se poleg tega, da se izpolné za dosego vsake koncesijonirane obrti predpisani pogoji (§ 23, odstavek 1, obrtnega reda), zahteva načinu obrtovanja ustrezajoče znanje.

§ 2.

Za občevanje z občinstvom določeni obratni prostori morajo biti taki, da njih policijsko nadziranje ne dela težav.

Imetnik obrti mora poskrbeti, da se pripravijo primerne, zlasti higijensko neoporečne čakalnice za sle (pote), nosače, spremljevalce in kaj enakega, ki jih uporablja. Te čakalnice morajo biti ločene od obratnih prostorov, omenjenih v odstavku 1.

§ 3.

Za istočasno obratovanje te obrti z drugimi obrtmi je treba odobrenja po obrtnem oblastvu.

§ 4.

Imetnik obrti sme za sle (pote), nosače, spremljevalce in kaj enakega porabljeni samo take osebe, ki so dovršile 16. leto starosti, ki so, kar je treba, zanesljive in neomadeževane, nimajo gnusne ali nalezljive bolezni in so telesno pripravne za njih porabljanje.

§ 5.

Imetnik obrti je dolžen, obrtnemu oblastvu stojališča in tam, kjer je cesarsko varnostno oblastvo, tudi njemu predložiti imenik vseh tistih nameščencev, ki se porabljaajo za službe kakor sli (poti), nosači, spremljevalci in kaj enakega, v treh dneh, računaje od njihove namestitve; vsako izpremembo tega imenika je naznaniti imenovanim oblastvom v istem roku. V imeniku, oziroma naznanilu bodi poleg nameščencevega imena in priimka tudi njegova starost, rojstveni, domovinski kraj in bivališče.

§ 6.

Raba enotne obleke (uniforme) je dopustna samo, če je imetnik obrti dobil za to odobrenje obrtnega oblastva.

§ 7.

Prepovedano je, da bi se v § 5 oznamljeni nameščenci postavljali na javnih krajih z namenom, da bi neposrednje sprejemali naročila.

§ 8.

Za obrt, imenovano v § 1, je treba vobče kakor tudi gledé posameznih obratov posebne obrtnopolijske uredbe.

§ 9.

Prestopki predpisov tega ukaza se kaznujejo po kazenskih določilih obrtnega reda.

§ 10.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Heinold s. r.

Roefler s. r.

135.

Razglas poljedelskega ministrstva z dne 4. julija 1912. l.

gledé dogovora o živinskih kužnih boleznih z dne 25. januarja 1905. l. med Avstrijsko-Ogrskim in Nemško državo, ki je bil objavljen pod št. 25 v X. kosu državnega zakonika iz leta 1906. l.

Z ozirom na tačasno upravno razdelitev v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, je

v prilogi IIa) na strani 308 pri VII (tretji zaporni okoliš na Gornjem Avstrijskem) vpisati okrajno glavarstvo Grieskirchen.

Heinold s. r.